

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันที 6-12 เดือนธันวาคม พ.ศ.2567 หน้า 10 มูลค่าข่าว 108,008.-

รายงานพิเศษ

MatiTalk

นักจิตวิทยา ดร.ชาญ รัตนะพิสิฐ ชวน ‘เข้าใจ’ คน Gen Z ทำไมไม่อดทนต่อความไม่ถูกต้อง

ดร.ชาญ รัตนะพิสิฐ อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้สัมภาษณ์มติชนสุดสัปดาห์ ผ่านรายการ MatiTalk ถึงช่องว่างความเข้าใจระหว่าง Gen (Generation) Z กับเจเนอเรชันก่อนหน้า ว่า Gen Z เป็นรุ่นที่เกิดมาหลังจากยุคที่เทคโนโลยีการสื่อสารหรืออินเทอร์เน็ตมีการพัฒนาแล้ว ดังนั้นการเปิดรับข่าวสารหรือเรื่องราวต่างๆ ส่งผลต่อชีวิตโดยตรงเมื่อเรื่องราวต่างๆ ที่เข้ามาในชีวิตมากขึ้น มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจของตัวเองมากขึ้น เขาก็เลยรู้สึกว่าเราสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว

Gen Z อาจจะมีรู้สึกว่าในเมื่อสามารถทำอะไรได้อย่างรวดเร็ว มีเครื่องมือ มีเทคโนโลยีที่ช่วยเขาได้เต็มไปหมด รวมถึงข้อมูลที่มากมาย ทำให้ไม่ต้องไปอดทนในสิ่งที่เขารู้สึกว่ามันไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับเขา

เมื่อเขารู้สึกอย่างนั้นเลยทำให้การแสดงออกบางอย่างดูรวดเร็ว มีอิสระในตัวเองมากขึ้น แต่ด้วยความอิสระนั้นอาจทำให้เขาทำตามใจหรือทำในสิ่งที่ตัวเองอยากทำ โดยมองว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสมแล้ว

แต่ก็อาจจะไปขัดใจบางคน ที่อาจจะอยู่ในช่วงที่เทคโนโลยีไม่ได้รวดเร็วขนาดนั้นเวลาจะทำอะไรมันก็ต้องอาศัยการรอ การ

อดทน มีการสื่อสารแบบตัวบุคคลระหว่างบุคคลมากกว่าในรูปแบบเสมือนหรือการใช้โซเชียลเน็ตเวิร์ก

มันก็เลยทำให้คนรุ่นก่อนรู้สึกหรือมองว่า Gen z เป็นรุ่นที่ทำไม่ไม่ค่อยอดทน ทำอะไรเร็ว ทำอะไรตามใจ ไม่ยอมสื่อสารกับเขา แบบ face to face

นั่นอาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เราเข้าใจไม่ตรงกัน

ดร.ชาญกล่าวอีกว่าการปรับตัวของ Gen z นั้นด้วยความที่เขาเกิดมาด้วยการทำอะไรรวดเร็วอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นจำกัดด้านเศรษฐกิจหรือสังคม เช่น Gen z บางคนหรือหลายๆ คนมีเวลาอาจอยู่กับครอบครัวอย่างจำกัด ดังนั้นเวลาที่เขาใช้ในการพัฒนาตัวเองหรือพัฒนาลักษณะนิสัย จึงมีความรวดเร็วตามไปด้วย

การที่เขาต้องปรับตัวกับอะไรเร็วๆ ไม่ว่าจะป็นสังคมในการเรียน โดยเฉพาะระบบการศึกษาเมืองไทย ซึ่งคาดหวังว่าเด็กจะต้องเรียนรู้เยอะๆ จะได้เก่งก็อดเนื้อหาหลายๆ จนบางครั้งก็ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าเนื้อหาที่ถูกจัดมาเหมาะสมหรือเปล่า

ดังนั้น ผมว่าเรื่องการปรับตัว Gen Z จะค่อนข้างปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างรวดเร็ว แต่ปรับตัวแบบละเอียด

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

ขนาดไหนก็อาจจะเป็นอย่างหนึ่งที่กึ่งขาหรือสงสัยอยู่
คือปรับตัวได้เร็วแต่ตัวเลขยอดขายที่คนอื่นจะชอบกับการ
ปรับตัวของไทยมา

ธรรมชาติของคนอยากจะมีคนชอบเราอยู่แล้ว ซึ่งพอสื่อ
ต่างๆ เข้ามารูปแบบหรือแนวทางที่เราพบเห็นได้ตามโซเชียล
เน็ตเวิร์ก ออกมาเป็นคนอย่างนี้ทำอย่างนี้ ก็เหมือนทางลัดให้
เขา นั่นหันทำอย่างนี้เลยดีกว่าแล้วคนอื่นจะได้ชอบฉัน

แต่จริงๆ มันเป็นตัวตนของเขาหรือเปล่า เป็นอีกจุดหนึ่ง
ที่พอเขาปรับตัวในสิ่งที่อาจจะไม่ใช่ตัวของเขาเองหรือต้องการทำ
เพื่อตามกระแสสังคม ให้ทันเพื่อการถูกยอมรับทำให้การปรับตัว
ของเขา บางครั้งอาจจะดูฉาบฉวย สำหรับบางคนที่มีมอ
ลงไป

บางที่เขาเองก็มองว่าฉันทำอย่างนี้มันเหมาะสมแล้ว แต่ฉัน
ไม่มีใครจะไปบอกเขาได้ว่ามันเหมาะสมจริงหรือเปล่า

ดร.ชาญกล่าวถึง Generation Grab ว่ามีอยู่แล้วตาม
สภาพสังคมตามสภาพเศรษฐกิจ ตามสภาพสิ่งแวดล้อม
ตามความเป็นไปของโลก

อย่างเมื่อก่อนประเทศไทยก็คือประเทศไทย ไม่ได้ต้องยอมรับ
กับความหลากหลายเหมือนสมัยนี้ ซึ่งเราอาจจะเห็นคนที่ยึดติด
กับกรอบเก่าๆ อย่างเช่น มีคนมองว่าการแสดงความคิดเห็น
อย่างนี้ไม่น่ารัก แต่นั่นก็หมายความว่าเขาอาจจะรู้สึกว่าการ
แสดงความคิดเห็นแบบเปิดกว้าง สุดโต่งในลักษณะแบบใหม่
อย่างนี้ ถ้าเป็นสมัยฉันทำไม่ได้หรอกนะ

แต่ถ้าถามว่าเขาผิดไหมก็ไม่ผิด เพราะว่าเขายังคงรับเอา
บรรทัดฐานสมัยนั้นมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตอยู่
มันเป็นเรื่องที่มีมุมมอง

ดร.ชาญประเมินอุปสรรคในอนาคตเมื่อ Gen Z ต้องเข้า
สู่ตลาดแรงงานว่า อุปสรรคแรกที่ต้องเจอ คือโอกาส ซึ่ง
โอกาสเหมือนจะกว้าง แต่มันเปิดกว้างให้สำหรับคนที่มีความ
สามารถและรู้ว่าตัวเองเด่นอะไร แล้วขายความสามารถของตัวเอง
ออกมาให้เห็นชัดได้

สมมติว่าคุณเป็นคนหนึ่งที่เหมือนกับคนส่วนใหญ่ หากจุดเด่นไม่
ได้ ดึงเอาจุดเด่นของตัวเองออกมานำเสนอไม่ได้ โอกาส
ในการเข้าสู่ตลาดแรงงานแล้วอยากได้งานที่ตัวเองต้องการจริง
อาจจะต่ำลง

และด้วยสภาพสังคมหรือเศรษฐกิจตอนนี้หลายๆ ครั้งเขา
อาจจะต้องถูกบีบให้ต้องหางานที่สามารถสร้างรายได้เพื่อเลี้ยง

ตัวเองได้อย่างรวดเร็วบางคนก็อาจจะเลือกทำงาน 2 งานไป
พร้อมกัน

สำหรับสิ่งที่อยากแนะนำ คิดว่าแต่ละบริษัทจะมีเงื่อนไขเบื้องต้น
ต้นอยู่แล้วว่าจะรับคนแบบไหนเข้ามาทำงาน

ดังนั้น เป็นหน้าที่ของคน Gen Z เวลาไปสมัครงานที่ไหน
ต้องหาข้อมูล ทั้งเรื่องของลักษณะงาน เงินเดือนที่คาดหวัง เพื่อ
พิจารณาตัวเองว่าทักษะความรู้ความเข้าใจหรือประโยชน์ที่ตัว
เองจะทำได้กับองค์กรที่มีอยู่ตรงไหนบ้าง แล้วสามารถนำเสนอ
ตรงนั้นออกมาให้องค์กรรับรู้และอยากปรับตัวเองเข้าทำงาน

ที่สำคัญเป็นเรื่องปกติที่คนเรามักจะอยากรักษาลิขสิทธิ์ตัวเอง
ก่อน เองง่ายๆ แต่ประโยคๆ หนึ่งที่อยู่ในใบสมัครงาน เช่น
“งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและบริษัทเห็นว่ามีความเหมาะสม” บาง
คนไม่ยอมรับข้อนี้บอกว่าจะอย่างนี้มันเปิดกว้าง

แต่ทำไมแรงมูของบริหารที่ระบุละเอียดไปแล้วหากเกิด
อยู่ดีๆ มีงานที่นอกเหนือที่ต้องการจิตอาสาคุณจะไม่ยอมรับ
เสียสละเพื่อองค์กรเลยหรือ มันก็มองกันคนละมุม

ก็เลยรู้สึกว่าการรักษาลิขสิทธิ์ทุกคนก็อยากรักษากันทั้งนั้น แต่
ถ้าเกิดเราสามารถชี้แจงอย่างละเอียดจนเข้าใจก็น่าจะสมารถ
ทำงานร่วมกันได้

ดังนั้น เป็นหน้าที่ของบริษัทที่ต้องปรับตัวหาข้อมูลว่าเด็กสมัย
ใหม่ต้องการอะไรแล้วงานที่เราเสนอให้รวมถึงเรตค่าตอบแทน
สวัสดิการอะไรต่างๆ มันจูงใจคนเก่งๆ มาสมัครหรือเปล่า ใน
ขณะเดียวกันผู้สมัครก็ต้องหาข้อมูลด้วย

อย่างน้อยถ้าถามว่าบริษัทเราทำเกี่ยวกับอะไรอย่างน้อยคุณ
ควรจะต้องได้

หรือความรู้ความเข้าใจของคุณจะเข้ามาช่วยบริษัทตรงจุด
ไหนได้บ้างก็ต้องตอบได้ขายตัวเองเป็นแล้วรวมถึงสวัสดิการ
ก็ต้องมีการทำความเข้าใจกันตั้งแต่นั้น

ถ้าคุณมีประสบการณ์มากขึ้น คุณทำงานได้ดี เชื่อว่าบริษัท
ก็จะเห็นและคงมีการเลื่อนตำแหน่ง สุดท้ายผมว่าทั้ง 2 ฝ่าย
ก็ต้องหาข้อมูลแล้วและยื่นข้อเสนอที่เหมาะสมที่จูงใจทั้งสอง
ฝ่ายได้

สุดท้าย ดร.ชาญกล่าวว่า โลกมันเปลี่ยนไปแล้วและเปลี่ยน
ไปทุกวัน เราเริ่มเราก็ต้องเข้าใจก่อนว่ามันมีความเปลี่ยนแปลง
เกิดขึ้น แล้วเราก็ต้องปรับตัวรับฟังกันมากขึ้น อย่างมีเหตุผล
ละครยะตัวฉันของฉัน

ถ้าคุยกันด้วยเหตุผลหรือเข้าใจข้อจำกัดของแต่ละฝ่ายน่าจะ
ปรับตัวเข้าหากันได้ เข้าหากันด้วยการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
ถ้าสื่อสารด้วยกันได้ก็หน้าจะจนเข้าหากันได้ ●